

**Regulamin Funkcjonowania Rzecznika Praw Ucznia
w Zespole Szkół Nr 2 im. 9 Pułku Strzelców Konnych w Grajewie**

I. Kim jest Rzecznik Praw Ucznia i w jakich sytuacjach należy się do niego zwrócić?

1. Rzecznikiem Praw Ucznia jest osoba zajmująca się wszystkimi sprawami związanymi z przestrzeganiem praw ucznia.
2. Uczeń może się do niego zwrócić w celu uzyskania porady bądź wyjaśnienia, a także z prośbą o pomoc w sprawach problematycznych, spornych i nietypowych.
3. Rzecznik Praw Ucznia może interweniować nie tylko w przypadku indywidualnego ucznia, ale również grupy lub całej klasy.
4. Rzecznik Praw Ucznia rozpatruje dwa rodzaje spraw:
 - pisemne (podpisane), które wymagają interwencji u nauczyciela, wychowawcy, dyrektora, organu prowadzącego lub nadzorującego,
 - ustne, dotyczące konkretnego problemu i wymagające interwencji.
5. Rzecznik podejmuje działania na wniosek stron, tzn. uczniów, nauczycieli, pracowników administracji szkoły oraz rodziców.

II. Podstawa prawna

Prawa ucznia określają następujące dokumenty:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej
2. Powszechna Deklaracja Praw Człowieka
3. Konwencja o Prawach Dziecka
4. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. 2021 poz. 1082 oraz Dz. U. 2022 poz. 655, 1079, 1116, 1383, 1700, 1730 i 2089)
5. Ustawa o systemie oświaty z dnia 14 września 2022 r. (Dz. U. 2022 poz. 2230)
6. Statut Zespołu Szkół Nr 2 im. 9. Pułku Strzelców Konnych w Grajewie

III. Ustalenia programowe

1. Uczniowie korzystają ze swoich praw przy akceptacji i współdziałaniu ze strony nauczycieli i wychowawców.
2. Osobą ułatwiającą (propagującą) podmiotowe traktowanie uczniów w procesie dydaktyczno-wychowawczym jest Rzecznik Praw Ucznia, zwany dalej Rzecznikiem.
3. Rzecznik Praw Ucznia w sprawowaniu swojej funkcji jest niezależny.
4. Rzecznik przeciwdziała łamaniu praw ucznia określonych w Statucie Szkoły oraz praw dziecka zawartych m.in. w Konstytucji RP oraz Konwencji o Prawach Dziecka.
5. Rzecznik podejmuje działania na rzecz zapewnienia uczniom warunków do pełnego i harmonijnego rozwoju oraz poszanowania ich godności.
6. Rzecznik Praw Ucznia reprezentuje interesy uczniów przed całą społecznością szkolną.
7. Rzecznik Praw Ucznia ma prawo i możliwość aktywnie ingerować w każdym przypadku, gdy naruszone zostaną prawa ucznia.
8. Rzecznik podejmuje działania mediacyjne w sytuacjach konfliktowych - zaistniałych między pracownikami szkoły, a uczniem.
9. Rzecznik rozwiązuje sprawy sporne.
10. Rzecznik proponuje nowe przepisy dotyczące uczniów oraz inicjuje działania, których celem jest ochrona praw ucznia.
11. Rzecznik uczestniczy w posiedzeniach Rady Pedagogicznej z prawem przedstawienia na jej forum problemów przestrzegania praw ucznia.
12. Sprawy (konflikty) wykraczające poza jego kompetencje przekazuje Dyrektorowi Szkoły bądź innym kompetentnym instytucjom.
13. Wszelkie informacje uzyskane przez Rzecznika w toku postępowania mediacyjnego stanowią tajemnicę służbową.

IV. Ustalenia organizacyjne oraz tryb wyboru Rzecznika Praw Ucznia

1. Dyrektor Szkoły może powołać spośród pracowników Szkoły Rzecznika Praw Ucznia.
2. Rzecznik Praw Ucznia wybierany jest przez społeczność uczniowską w wyborach:
 - tajnych - każdy ma prawo do tajności swojego wyboru,
 - powszechnych - każdy uczeń jest w równej mierze uprawniony do głosowania,
 - bezpośrednich - każdy uczeń sam osobiście uczestniczy w wyborach.
3. O sposobie, terminie oraz przebiegu wyborów na Rzecznika Praw Ucznia decyduje Dyrektor Szkoły.
4. Kadencja Rzecznika Praw Ucznia trwa 1 rok szkolny i kończy się z chwilą powołania następcy.
5. Funkcję Rzecznika można przedłużyć oraz sprawować wielokrotnie.
6. Rzecznik Praw Ucznia może być odwołany przez Dyrektora Szkoły na wniosek:
 - Samorządu Uczniowskiego,
 - Rady Pedagogicznej,
 - samego Rzecznika.

V. Regulamin działania Rzecznika Praw Ucznia.

1. W szkole działa wybrany większością głosów - w drodze tajnego głosowania - nauczyciel będący Rzecznikiem Praw Ucznia.
2. Rzecznik Praw Ucznia działa na podstawie Statutu Szkoły oraz pozostałych dokumentów określających prawa ucznia - wymienionych w punkcie II.
3. Rzecznik pełni stałe dyżury codziennie w czasie przebywania w budynku szkoły.
4. Główna rola Rzecznika Praw Ucznia polega na ingerowaniu w życie szkoły wszędzie tam, gdzie naruszane są prawa ucznia i inicjowaniu działań mających na celu obronę tych praw.
5. Do zadań i obowiązków Rzecznika Praw Ucznia należy w szczególności:
 - znajomość Statutu Szkoły, regulaminów wewnętrznych oraz pozostałych dokumentów określających prawa ucznia,
 - zwiększenie świadomości prawnej młodzieży, rodziców i nauczycieli m.in. poprzez informowanie o prawach ucznia i sposobie ich dochodzenia,
 - przeciwdziałanie łamaniu praw ucznia w szkole,
 - egzekwowanie i przestrzeganie przepisów prawnych dotyczących uczniów,
 - interwencja w razie naruszenia praw ucznia i rozwiązywanie spraw spornych,
 - współpraca z Dyrektorem Szkoły oraz Pedagogiem Szkolnym,
 - składanie Dyrektorowi Szkoły informacji o podjętych przez siebie działaniach zmierzających do rozwiązania konfliktu,
 - udzielanie pomocy uczniom zgodnie z ustalonym trybem postępowania,
 - informowanie stron konfliktu o podjętych przez siebie działaniach,
 - kontrolowanie realizacji i rozwiązywania spraw spornych,
 - składanie sprawozdania ze swojej działalności na koniec roku szkolnego.
6. Rzecznik Praw Ucznia ma prawo do:
 - swobodnego działania w ramach obowiązujących regulaminów,
 - wnioskowania do organu uchwalającego Statut Szkoły o wprowadzenie zmian zgodnych z prawami ucznia oraz wprowadzenie zapisu chroniącego prawa,
 - zapoznania się z opinią stron konfliktu,
 - organizowania konfrontacji wyjaśniających za zgodą stron,
 - odstąpienia od podjęcia interwencji,
 - inicjowania działań na rzecz upowszechnienia praw dziecka i ucznia w szkole.
7. Tryb postępowania w kwestiach spornych uczniów – uczniów:
 - zapoznanie się z opinią stron konfliktu,
 - podjęcie mediacji ze stronami,
 - w dalszym trybie postępowania - zasięgnięcie opinii Specjalistów Szkolnych, Rady Pedagogicznej,
 - ostateczną decyzję w sprawie rozwiązania konfliktu podejmuje Dyrektor Szkoły.

8. Tryb postępowania w kwestiach spornych uczeń – nauczyciel:
 - zapoznanie się z opinią stron konfliktu,
 - podjęcie mediacji ze stronami,
 - wystąpienie do Dyrektora szkoły o podjęcie decyzji w sprawie, w przypadku trudności z rozstrzygnięciem sporu,
 - po wyczerpaniu procedury, każda ze stron może zwrócić się do organu sprawującego nadzór pedagogiczny o prowadzenie mediacji spornej.
9. Rzecznik Praw Ucznia informuje każdorazowo zainteresowane strony o podjętych przez siebie działaniach zmierzających do rozwiązania konfliktu.
10. Środki działania:
 - załatwianie indywidualnych skarg,
 - możliwość sporządzania raportów dotyczących wykrytych naruszeń prawa w szkole,
 - udzielanie porad dotyczących ochrony praw ucznia,
 - współpraca z fachowcami (np. psychologiem, pedagogiem, prawnikiem),
 - współdziałanie w prowadzeniu programów przeciwdziałających wielu problemom szkolnym.
11. Rzecznik Praw Ucznia nie wyręcza w obowiązkach wychowawców klas:
 - uczeń, który ma problem najpierw zgłasza się do wychowawcy klasy,
 - gdy wychowawca nie może rozwiązać problemu uczeń zgłasza się do Rzecznika Praw Ucznia,
 - ostatecznie uczeń może zgłosić się do Dyrektora Szkoły.

